

Už neotevřou. Drtí je ceny energií a surovin

 [novinky.cz/clanek/domaci-uz-neotevrou-drti-je-ceny-energii-a-surovin-40411944](https://www.novinky.cz/clanek/domaci-uz-neotevrou-drti-je-ceny-energii-a-surovin-40411944)

Podle Petry Zelzer z ostravské kavárny Pro Vás se nově vyšplhají její platby za elektřinu a plyn k padesáti tisícům.

„K tomu musíte připočítat nájem, dražší potraviny, veškeré produkty jdou nahoru. Už to nezvládnou,“ říká Zelzer.

Pekaře Josefa Kanta na Plzeňsku zase dorazila spadlá pec. „Dva tři měsíce práce by trvaly opravy, jenže když nebudu takhle dlouho péct, z čeho zaplatím zaměstnance,“ ptá se Kanta.

| Budeme muset redukovat stáda, chov zachováme, ale mlékárnu musíme uzavřít

Od platební karty až po biometrii. Jaké jsou nejdůležitější inovace v historii placení?

Seznam Native

A farmářské rodině Mikolášových v Posázaví vzrostly platby za energie zpracování mléka z loňských 120 až 130 tisíc na letošních 470 tisíc korun. To je pro ně neúnosné. Mikulášovi přitom v Krhanicích v Posázaví hospodaří už v páté generaci.

S tradicí začal už náš děda se svým tatínkem, říkají o sobě s úctou k tvrdé práci předků nynější provozovatelé velkého hospodářství s 590 kusy dobytka.

Rodina společnými silami začala budovat farmu i v nedalekých Krňanech. Teď ale přichází rána za ranou a farma se musí kvůli růstu cen energií vzdát části provozu.

V roce 2012 vybudovali malou mlékárnu, nabízeli mléko, máslo, tvaroh, sýry, jogurty či smetanu. Před pár dny ale zveřejnili zprávu, že činnost mlékárny k 21. říjnu skončí.

„Navzdory našemu úsilí a snaze zachovat provoz jsme vlivem nestability trhu v posledních měsících nuceni mlékárnu uzavřít,“ napsali.

Vystresovaní senioři zaplavují krizové linky.

Domáci

„Zůstane nám rostlinná a masová výroba, nejspíš budeme muset redukovat stáda, chov zachováme, ale mlékárnu musíme uzavřít,“ řekla Právu Kateřina Mikolášová, podle níž to její otec coby majitel těžce nese. „Je teď hodně zaneprázdněný a je tím vším frustrovaný,“ dodala.

Rodina chystá na tento víkend rozloučení s provozem mlékárny, budou to poslední dny, kdy bude otevřena.

Až 27. října zaklapnou dveře za posledním zákazníkem kavárny Pro Vás v Ostravě-Dubině, bude Petře Zelzer do pláče. Podnik na sídlišti udržela během covidu, vaz jí zlomil nárůst cen energií. „To jsou nejen energie, to je všechno do kupy. Podívejte se, jak jdou potraviny nahoru. Já nevím, kdo by na Dubině přišel a koupil zákusek za stovku. To je neskutečné,“ povzdychla si provozovatelka podniku.

| Covid jsem ještě nějak zvládla, ale tohle už nezvládnou

Kavárnu otvírala měsíc před covidem, v únoru 2020: „Covid jsem ještě nějak zvládla, ale tohle už nezvládnou.“ Zelzer provozuje kavárnu v pronajatých prostorech. Právě od majitelů se dozvěděla, že plyn jí zvýší o desetinásobek, elektřinu o pětinašobek. „Bylo mi jasné, že tohle je konec,“ popsala s tím, že ze zisku, z něhož by měla žít, platí jen zboží. „A když přijde konec měsíce, tak zjistíte, že děláte za pět, deset tisíc. A to dělám deset hodin denně,“ poukázala.

Smutní z toho, že zavře, jsou prý i zákazníci. Aby nezavřela kavárnu jen tak, naplánovala pro stálé hosty a známé na pátek 21. října závěrečnou party. „Nechci, aby to byla pohřební hostina, chci to

pojmout tak, že tu bylo hezky,“ ujistila.

„V pondělí udělám ještě poslední kavárenský kvíz a ve čtvrtek otevřu úplně naposledy. Osmadvacátého už budu jen uklízet, prodávat nábytek a chystat se na předání,“ popsala Zelzer.

Pekárnu dorazila vadná pec

Co bude dělat od listopadu, netuší. „Ráda peču, lidem to chutná, tak možná, pokud bude zájem, budu péct na zakázku. Ale nevím, kdo dneska dá třeba za vánoční cukroví 1500 nebo 1600 korun. Cukr, máslo jsou drahé,“ uzavřela kavárnice.

Proslulá pekárna v Městě Touškově na Plzeňsku už skončila. Přežila inflaci i růst cen energií, ale už ne závalu na historické více než sto třicet let staré peci.

„Na konci září jsem v neděli zatápěl, ale pak v peci spadla klenba, čaplo to, chytil komín, musel jsem volat hasiče,“ řekl Právu pekař Josef Kanta. „Dalo by se to spravit za nějakých padesát tisíc, dva tři měsíce práce by to byly, jenže když nebudu takhle dlouho péct, z čeho zaplatím zaměstnance, měl jsem jich teď šest,“ počítá. „Ono je to jedno s druhým. V peci se topilo uhlím, to nebylo finančně tak strašné, ale mouka šla nahoru, nebylo z čeho zvyšovat platy, zisky spadly na polovinu,“ konstatuje pekař.

Stanjura: Rozpočtové škrty by padly na lidi

Ekonomika

Hlavní důvod, proč podnik, před kterým stávaly fronty a jehož chleba zásoboval i některé vyhlášené plzeňské restaurace, zůstane na petlici, je ale někde jinde. „Kdyby mně bylo o deset méně, šel bych do toho. Zájem o chleba byl furt. Jenže mně táhne na sedmdesát a stejně jsem chtěl na konci roku skončit. I když jsem zdravý, únava je znát. Tak jsem lidem vyplatil odstupné a mám zavřeno. Každá pohádka jednou končí,“ dodává pan Josef.

Tahle pohádka začala nálezem pece ukryté za jednou zdí v domě na touškovském náměstí a trvala přes třicet let. „Byl to můj život, všechno jsme tady vybudoval ze starého baráku. Kšefty byly skvělý, pekli jsme pět set bochníků denně. Jenže jsem také třiatřicet let vstával den co den v půl třetí ráno. Tak teď se alespoň vyspím.“

Co bude dál? „Pekárnu nemám komu předat a nikdo cizí ji při dnešních cenách nebude chtít provozovat. Tak nevím. Možná dům prodám, možná pronajmu. Uvidíme,“ uzavírá dnes už bývalý pekař Josef Kanta.